

Utlåtande 2010:88 RII (Dnr 314-1349/2009)

Tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet
Motion av Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (båda mp) (2009:25)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande Motion (2009:25) av Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (båda mp) om ”Tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (båda mp) har i en motion (2009:25) föreslagit en tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om en eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet. Enligt motionärerna kan de beslut som nu fattas kring Slussen även påverka möjligheten att gräva ner Centralbron i framtiden. En nedgrävd tunnelbana kan möjliggöra en framtida nedgrävning av Centralbron. Motionärerna anser därför att det är av yttersta vikt att frågan om en nedgrävning av tunnelbanan utreds ordentligt. Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att genomföra en fem månaders tekniktävling rörande möjligheten och rimligheten i att gräva ner tunnelbanan. Motionärerna menar att det är viktigt att ombyggnadsarbetet kring Slussen inte fördröjs och att tekniktävlingen därför ska genomföras parallellt med det fortsatta planarbetet.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden.

Stadsledningskontoret anser att ytterligare utredningar om nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet inte är motiverade och vill understryka vikten av att ett genomförandebeslut för Slussen kan fattas enligt plan under 2010.

Exploateringsnämnden anser att det inte är aktuellt att genomföra den föreslagna tekniktävlingen.

Stadsbyggnadsnämnden anser, som tidigare beslutats av nämnden, att alternativa förslag till utformning av Slussen inte utreds vidare samt att föreslagen tekniktävling för alternativa utformningar inte genomförs.

Trafik- och renhållningsnämnden anser, som tidigare beslutats av nämnden, att alternativa förslag till utformning av Slussen inte utreds vidare samt att föreslagen tekniktävling för alternativa utformningar inte genomförs.

Mina synpunkter

I det inriktningsbeslut som togs parallellt i exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden och stadsbyggnadsnämnden behandlades frågan om alternativa lösningar för Slussens framtida utformning. Däribland en nedgrävning av tunnelbanan.

Det redovisas att en nedgrävning skulle vara tekniskt möjlig, men mycket svår att genomföra rent praktiskt. Vidare skulle kostnaderna uppgå till totalt mellan 7 000 – 12 000 mnkr (penningvärde februari 2009). Respektive nämnd fattade beslutet att alternativa förslag till Slussens utformning inte skulle utredas vidare. Jag anser att detta beslut fortfarande är gällande och anser också att det således inte är aktuellt att genomföra den föreslagna tekniktävlingen.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2009:25) om tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vänsterpartiet vill inte försena arbetet med Nya Slussen genom att utreda en eventuell nedgrävning av tunnelbanan. Vi vill på sikt att Centralbron läggs i tunnel och hoppas att en nedgrävning av tunnelbanan kan aktualiseras i ett sådant projekt.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande

Motion (2009:25) av Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (båda mp) om ”Tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet” anses besvarad med vad som anförs i detta utlåtande.

Stockholm den 2 juni 2010

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

Särskilt uttalande gjordes av *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (båda mp) har i en motion (2009:25) föreslagit en tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om en eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet. Enligt motionärerna kan de beslut som nu fattas kring Slussen även påverka möjligheten att gräva ner Centralbron i framtiden. En nedgrävd tunnelbana kan möjliggöra en framtida nedgrävning av Centralbron. Motionärerna anser därför att det är av yttersta vikt att frågan om en nedgrävning av tunnelbanan utreds ordentligt. Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar att genomföra en fem månaders tekniktävling rörande möjligheten och rimligheten i att gräva ner tunnelbanan. Motionärerna menar att det är viktigt att ombyggnadsarbetet kring Slussen inte fördröjs och att tekniktävlingen därför ska genomföras parallellt med det fortsatta planarbetet.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden för yttrande.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 oktober 2009 har i huvudsak följande lydelse.

I maj 2009 beslutade exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden respektive trafik- och renhållningsnämnden, i ett gemensamt ärende, om ställningstagande inför fortsatt arbete med Slussen. Av beslutet framgår att förslaget från Foster+Partners och Berg Arkitektkontor ska ligga till grund för det fortsatta arbetet med Nya Slussen. I beslutet sades också att alternativa förslag till Slussens utformning inte skall utredas vidare. Av ärendet framgår att frågan om en eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussen, mellan Gamla Stan och Södermalm, har utretts i samarbete med SL. Kostnaderna för en nedgrävning beräknades till mellan 7 000 - 12 000 mnkr. Därtill ska läggas de negativa konsekvenserna för framkomligheten under en lång period med bl.a. inskränkningar i tunnelbanetraffiken under minst ett år.

Den 11 maj 2009 beslutade kommunfullmäktige om ett reviderat inriktningsbeslut för Slussen. Exploateringsnämnden fick därmed en utökad investeringsram för 2009 om 60,0 mnkr för planering och förprojektering för att fortsätta utredningsarbetet.

Stadsledningskontoret anser att det är angeläget att ombyggnaden/renoveringen av Slussen kan starta så snart som möjligt för att förhindra fortsatt ökning av akuta un-

derhållsåtgärder (12,8 mnkr för 2008) och problem för framkomligheten i form av avstängningar av delar av trafikapparaten. Det är därför angeläget att processen inte försenas ytterligare utan att beslut om genomförande kan tas enligt plan. Kommunfullmäktige förväntas fatta genomförandebeslut för ombyggnad/renovering av Slussen senast under 2010. Stadsledningskontoret kan konstatera att alternativa lösningar för Slussens framtid har utretts i flera omgångar tidigare. Bland annat har frågan om nedgrävning av tunnelbanan utretts inför exploateringsnämndens, stadsbyggnadsnämndens och trafik- och renhållningsnämndens gemensamma ärende i maj 2009. Mot bakgrund av att frågan om en eventuell nedgrävning av tunnelbanan har utretts relativt nyligen bedömer stadsledningskontoret sannolikheten som liten att det genom en tekniktävling skulle framkomma sådan ny information som skulle kunna påverka det planerade genomförandebeslutet väsentligt. Fem månader är trots allt en kort utredningsperiod för en så omfattande fråga. Kontoret vill också tillägga att en tekniktävling skulle kräva en utökad utredningsbudget samtidigt som det med största sannolikhet skulle försena processen med framtagande av ett genomförandebeslut och därmed även försena starten för en ombyggnad/renovering av Slussen.

Stadsledningskontoret vill också framhålla att det i kommunfullmäktiges budget för 2010 anges att en ny trafiklösning för Slussen måste prioriteras för att förhindra kapitalförstöring då underhållsbehovet idag är omfattande.

Stadsledningskontoret anser sammanfattningsvis att ytterligare utredningar om nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet inte är motiverade och vill understryka vikten av att ett genomförandebeslut för Slussen kan fattas enligt plan under 2010.

Stadsledningskontoret föreslår att motion 2009:25 ”Tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet” av Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (mp) anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i kontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 oktober 2009 att överlämna och åberopa kontorets utlåtande som svar på remiss från kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Mirja Räihä Järvinen m.fl. (S), *bilaga 1*.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 30 september 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Under 2008 tog staden fram fem olika utformningsalternativ till Slussen genom fem

olika arkitektkontor. Utvärderingen av dessa resulterade i ett parallellt beslut i stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden i maj i år. I anslutning till detta beslut fanns ett tjänsteutlåtande samt tre bilagor. En av dessa bilagor redovisade en kortfattad utredning av de tekniska, logistiska och ekonomiska förutsättningarna för en nedgrävning av tunnelbanan. Utredningen gjordes utifrån förslaget till nedgrävning av tunnelbanan som tagits fram av de fem s.k. idealisternas förslag "Ny syn på Slussen". Utredningen genomfördes av SL och extern teknisk kompetens.

Sammanfattningsvis konstaterades att en nedgrävning av tunnelbanan är tekniskt möjligt. Dock får det mycket stora konsekvenser i form av helt eller delvis avstängd tunnelbana under perioder av byggnadstiden (minst 1 år), vilket innebär konsekvenser för de över 300 000 resenärer som dagligen passerar Slussen med tunnelbanan. Att ersätta tunnelbanetrafiken med andra typer av kollektiva färdmedel för detta stora antal resenärer skulle innebära mycket stora insatser. Kostnaden för en nedgrävning beräknas till mellan 6 000 – 10 000 mnkr. Utöver denna kostnad tillkommer kostnader för ersättningstrafik för avstängd tunnelbana med kringkostnader som grovt uppskattas till 1 000 – 2 000 mnkr. Sammantaget gör detta att en nedgrävning av tunnelbanan totalt bedöms hamna i storleks-ordningen 7 000 – 12 000 mnkr (penningvärde februari 2009). Detta är kostnader som i princip ska läggas till de grundkostnader som Slussen idag är beräknade till på drygt 6 000 mnkr.

Den motion som nu föreligger menar att en tekniktävling för att studera möjligheten att gräva ned tunnelbanan ska genomföras. Tävlingen ska genomföras för att få frågan belyst utanför tjänstemannakretsen och pågå parallellt med det fortlöpande planarbetet för Nya Slussen.

Att genomföra en tekniktävling inom en begränsad tidsram på fem månader som föreslås kan vara möjlig, men bedöms av exploateringskontoret som mycket snäv. Det är tveksamt om resultatet verkligen skulle bli så adekvat och väl underbyggt att det skulle innebära att nya beslut med tävlingen som underlag skulle kunna fattas för Slussens framtida utformning.

I samband med utredningen av nedgrävning av tunnelbanan som genomfördes under våren 2009 konstaterade SL att det behövs minst 1 år av utredningstid för att ta fram ett väl underbyggt material att fatta beslut kring. Tekniktävlingen kan belysa nya intressanta och innovativa lösningar, men frågan är om externa konsulter utan djupare kunskap om Slussen och SL:s trafikförutsättningar för tunnelbanetrafiken skulle komma fram till bättre underbyggda och skarpare iakttagelser än vad SL själva kan prestera.

Kontoret finner med ovanstående resonemang att den föreslagna tidplanen för tävlingen är väl optimistisk, också med hänsyn till de administrativa aktiviteter som ska ske före och efter en tävling. Som parallell kan jämföras med det senaste arkitektuppdraget som genomförts för Slussen. Stadsbyggnadsnämnden gav i december 2007 stadsbyggnadskontoret i uppdrag att belysa alternativ gestaltning av Slussen. Upphandling av detta uppdrag resulterade i att fem arkitektkontor kunde påbörja ett arbete sommaren 2008, som sedan redovisades hösten 2008. Därefter följde en utvärdering

som resulterade i ett inriktningsbeslut i nämnden i maj 2009. Sammanlagt tog uppdraget 1,5 år, vilket innebär att SL:s påstående om att en utredning för nedgrävning av tunnelbanan skulle ta minst 1 år ses av kontoret som högst relevant.

Kontoret konstaterar att flera tidigare beslut gör gällande att förslaget från Foster+Partners och Berg Arkitektkontor ska utgöra underlag för det fortsatta arbetet med Slussen och att alternativa förslag inte ska utredas vidare. Tidigare fattade beslut med denna inriktning i exploateringsnämnden avser följande ärenden:

2009-05-14 Dnr E2009-400-00676

Slussen – Ställningstagande inför fortsatt arbete

2009-08-24 Dnr E2008-510-2173

Svar på skrivelse från Skönhetsrådet om utredning av förändrad tunnelbanesträckning samt svar på motion (2008:20) från Cecilia Obermüller (mp) och Stefan Nilsson (mp) om alternativa lösningar för Slussenområdet.

Kontoret anser, som tidigare beslutats av exploateringsnämnden, att alternativa förslag till utformning av Slussen inte utreds vidare samt att föreslagen tekniktävling för alternativa utformningar inte genomförs.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 8 oktober 2009 att överlämna och åberopa kontorets utlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (MP), *bilaga 1*.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 september 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Under 2008 tog staden fram fem olika utformningsalternativ till Slussen genom fem olika arkitektkontor. Utvärderingen av dessa resulterade i ett parallellt beslut i stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden i maj i år. I anslutning till detta beslut fanns ett tjänsteutlåtande samt tre bilagor. En av dessa bilagor redovisade en kortfattad utredning av de tekniska, logistiska och ekonomiska förutsättningarna för en nedgrävning av tunnelbanan. Utredningen gjordes utifrån förslaget till nedgrävning av tunnelbanan som tagits fram av de fem s.k. idealisternas förslag ”Ny syn på Slussen”. Utredningen genomfördes av SL och extern teknisk kompetens.

Sammanfattningsvis konstaterades att en nedgrävning av tunnelbanan är tekniskt möjligt. Dock får det mycket stora konsekvenser i form av helt eller delvis avstängd tunnelbana under perioder av byggnadstiden (minst 1 år), vilket innebär konsekvenser för de över 300 000 resenärer som dagligen passerar Slussen med tunnelbanan.

Att ersätta tunnelbanetrafiken med andra typer av kollektiva färdmedel för detta stora antal resenärer skulle innebära mycket stora insatser. Kostnaden för en nedgrävning beräknas till mellan 6 000 – 10 000 mnkr. Utöver denna kostnad tillkommer kostnader för ersättningstrafik för avstängd tunnelbana med kringkostnader som grovt uppskattas till 1 000 – 2 000 mnkr. Sammantaget gör detta att en nedgrävning av tunnelbanan totalt bedöms hamna i storleks-ordningen 7 000 – 12 000 mnkr (penningvärde februari 2009). Detta är kostnader som i princip ska läggas till de grundkostnader som Slussen idag är beräknade till på drygt 6 000 mnkr.

Den motion och den likalydande skrivelsen som nu föreligger menar att en tekniktävling för att studera möjligheten att gräva ned tunnelbanan ska genomföras. Tävligen ska genomföras för att få frågan belyst utanför tjänstemannakretsen och pågå parallellt med det fortlöpande planarbetet för Nya Slussen.

Att genomföra en tekniktävling inom en begränsad tidsram på fem månader som föreslås kan vara möjlig, men bedöms av kontoret som mycket snäv. Det är tveksamt om resultatet verkligen skulle bli så adekvat och väl underbyggt att det skulle innebära att nya beslut med tävlingen som underlag skulle kunna fattas för Slussens framtida utformning.

I samband med utredningen av nedgrävning av tunnelbanan som genomfördes under våren 2009 konstaterade SL att det behövs minst 1 år av utredningstid för att ta fram ett väl underbyggt material att fatta beslut kring. Tekniktävlingen kan belysa nya intressanta och innovativa lösningar, men frågan är om externa konsulter utan djupare kunskap om Slussen och SL:s trafikförutsättningar för tunnelbanetrafiken skulle komma fram till bättre underbyggda och skarpare iakttagelser än vad SL själva kan prestera.

Kontoret finner med ovanstående resonemang att den föreslagna tidplanen för tävlingen är väl optimistisk, också med hänsyn till de administrativa aktiviteter som ska ske före och efter en tävling. Som parallell kan jämföras med det senaste arkitektuppdraget som genomförts för Slussen. Stadsbyggnadsnämnden gav i december 2007 kontoret i uppdrag att belysa alternativ gestaltning av Slussen. Upphandling av detta uppdrag resulterade i att fem arkitektkontor kunde påbörja ett arbete sommaren 2008, som sedan redovisades hösten 2008. Därefter följde en utvärdering som resulterade i ett inriktningsbeslut i nämnden i maj 2009. Sammanlagt tog uppdraget 1,5 år, vilket innebär att SL:s påstående om att en utredning för nedgrävning av tunnelbanan skulle ta minst 1 år ses av kontoret som högst relevant.

Kontoret konstaterar att flera tidigare beslut gör gällande att förslaget från Foster+Partners och Berg Arkitektkontor ska utgöra underlag för det fortsatta arbetet med Slussen och att alternativa förslag inte ska utredas vidare. Tidigare fattade beslut med denna inriktning i stadsbyggnadsnämnden avser följande ärenden:

- 2009-05-12 Dnr 2005-08976-54
Slussen – Ställningstagande inför fortsatt arbete
- 2009-05-14 Dnr 2009-07102-50
Svar på skrivelse från Gunni Ekdahl (s), Maria Hannäs (v) och

Cecilia Obermüller (mp), samtliga stadsbyggnadsnämnden, om att stadsbyggnadskontoret i samråd med berörda förvaltningar, bolag och myndigheter studerar alternativ till utformningen av Slussen jämfört med de av staden fem framtagna förslagen från 2008.

2009-08-20 Dnr 2009-09518-50

Svar på skrivelse från Skönhetsrådet om utredning av förändrad tunnelbanesträckning samt svar på motion (2008:20) från Cecilia Obermüller (mp) och Stefan Nilsson (mp) om alternativa lösningar för Slussenområdet.

Kontoret anser, som tidigare beslutats av stadsbyggnadsnämnden, att alternativa förslag till utformning av Slussen inte utreds vidare samt att föreslagen tekniktävling för alternativa utformningar inte genomförs.

Kontoret föreslår att stadsbyggnadsnämnden överlämnar och åberopar tjänsteutlåtandet som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 13 oktober 2009 att överlämna och åberopa kontorets utlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 september 2009 har i huvudsak följande lydelse.

Under 2008 tog staden fram fem olika utformningsalternativ till Slussen genom fem olika arkitektkontor. Utvärderingen av dessa resulterade i ett parallellt beslut i stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden i maj i år. I anslutning till detta beslut fanns ett tjänsteutlåtande samt tre bilagor. En av dessa bilagor redovisade en kortfattad utredning av de tekniska, logistiska och ekonomiska förutsättningarna för en nedgrävning av tunnelbanan. Utredningen gjordes utifrån förslaget till nedgrävning av tunnelbanan som tagits fram av de fem s.k. idealisternas förslag ”Ny syn på Slussen”. Utredningen genomfördes av SL och extern teknisk kompetens.

Sammanfattningsvis konstaterades att en nedgrävning av tunnelbanan är tekniskt möjligt. Dock får det mycket stora konsekvenser i form av helt eller delvis avstängd tunnelbana under perioder av byggnadstiden (minst 1 år), vilket innebär konsekvenser för de över 300 000 resenärer som dagligen passerar Slussen med tunnelbanan. Att ersätta tunnelbanetrafiken med andra typer av kollektiva färdmedel för detta stora antal resenärer skulle innebära mycket stora insatser. Kostnaden för en nedgrävning beräknas till mellan 6 000 – 10 000 mnkr. Utöver denna kostnad tillkommer kostnader för ersättningstrafik för avstängd tunnelbana med kringkostnader som grovt uppskattas till 1 000 – 2 000 mnkr. Sammantaget gör detta att en nedgrävning av tunnelbanan totalt

bedöms hamna i storleks-ordningen 7 000 – 12 000 mnkr (penningvärde februari 2009). Detta är kostnader som i princip ska läggas till de grundkostnader som Slussen idag är beräknade till på drygt 6 000 mnkr.

Den motion som nu föreligger menar att en tekniktävling för att studera möjligheten att gräva ned tunnelbanan ska genomföras. Tävligen ska genomföras för att få frågan belyst utanför tjänstemannakretsen och pågå parallellt med det fortlöpande planarbetet för Nya Slussen.

Att genomföra en tekniktävling inom en begränsad tidsram på fem månader som föreslås kan vara möjlig, men bedöms av trafikkontoret som mycket snäv. Det är tveksamt om resultatet verkligen skulle bli så adekvat och väl underbyggt att det skulle innebära att nya beslut med tävlingen som underlag skulle kunna fattas för Slussens framtida utformning.

I samband med utredningen av nedgrävning av tunnelbanan som genomfördes under våren 2009 konstaterade SL att det behövs minst 1 år av utredningstid för att ta fram ett väl underbyggt material att fatta beslut kring. Tekniktävlingen kan belysa nya intressanta och innovativa lösningar, men frågan är om externa konsulter utan djupare kunskap om Slussen och SL:s trafikförutsättningar för tunnelbanetrafiken skulle komma fram till bättre underbyggda och skarpare iakttagelser än vad SL själva kan prestera.

Kontoret finner med ovanstående resonemang att den föreslagna tidplanen för tävlingen är väl optimistisk, också med hänsyn till de administrativa aktiviteter som ska ske före och efter en tävling. Som parallell kan jämföras med det senaste arkitektuppdraget som genomförts för Slussen. Stadsbyggnadsnämnden gav i december 2007 stadsbyggnadskontoret i uppdrag att belysa alternativ gestaltning av Slussen. Upphandling av detta uppdrag resulterade i att fem arkitektkontor kunde påbörja ett arbete sommaren 2008, som sedan redovisades hösten 2008. Därefter följde en utvärdering som resulterade i ett inriktningsbeslut i nämnden i maj 2009. Sammanlagt tog uppdraget 1,5 år, vilket innebär att SL:s påstående om att en utredning för nedgrävning av tunnelbanan skulle ta minst 1 år ses av kontoret som högst relevant.

Kontoret konstaterar att flera tidigare beslut gör gällande att förslaget från Foster+Partners och Berg Arkitektkontor ska utgöra underlag för det fortsatta arbetet med Slussen och att alternativa förslag inte ska utredas vidare. Tidigare fattade beslut med denna inriktning i stadsbyggnadsnämnden avser följande ärenden:

2009-05-12 Dnr T2009-400-01119
Slussen – Ställningstagande inför fortsatt arbete

2009-08-18 Dnr T2008-510-04471

Svar på skrivelse från Skönhetsrådet om utredning av förändrad tunnelbanesträckning samt svar på motion (2008:20) från Cecilia Obermüller (mp) och Stefan Nilsson (mp) om alternativa lösningar för Slussenområdet.

Kontoret anser, som tidigare beslutats av trafik- och renhållningsnämnden, att alternativa förslag till utformning av Slussen inte utreds vidare samt att föreslagen tekniktävling för alternativa utformningar inte genomförs

RESERVATIONER M.M.

Exploateringsnämnden

Särskilt uttalande gjordes av vice ordförande Mirja Rähä Järvinen m.fl. (S) enligt följande

Slussen har diskuterats länge nu. Men vi anser att nu börjar det bli dags att skrida från ord till handling. Slussen som trafikplats har sedan länge varit ett ställe som dels är ful men som också håller på att vittra sönder som trafiklösning. Det är viktigt att lösa framförallt problemet med slussfunktionen, som förhindrar översvämningar samt att tillse att staden får en trafiklösning som är trygg samt att bussterminalen blir trevligare och tryggare än den är nu.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation anfördes av Cecilia Obermüller (MP) enligt följande

Motionen tillstyrks.

Allt för enkelt och lättvindigt avfärdade staden förslag som framlagts under samrådsfasen.

En utredning utfördes som nog får sägas ha vissa brister i seriositet och eventuellt hade ett redan fastlagt resultat i sikte vilket inte känns tillfredställande. Därför lades denna motion och skrivelse för att ge en möjlighet att få frågan om nedgrävning av tunnelbanan prövad en gång för alla. En tidsbegränsad tekniktävling bör därför göras i syfte att efter en begränsad tidsrymd ge ett uttömmande svar på huruvida det är ekonomiskt, praktiskt, rimligt och möjligt med en nedgrävning av tunnelbanan i samband med Slussens ombyggnation. Och till skillnad från Stadsbyggnadskontoret anser vi att utomstående specialister mycket väl kan komma fram till skarpare iakttagelser än SL har presterat. Tidplanen för föreslagen tekniktävling är snäv, men detta är gjort med syfte att inte förlänga processer kring den kommande omdaning av Slussen. Stockholm har redan mycket hårt bundit upp sig kring en utformning och lösning på Slussens framtida utformning och det tycks ha gått mycket prestige i frågan. Det behövs oberoende utomstående kompetens för att belysa väckta frågor.



KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2009:25

2009:25

Motion av Cecilia Obermüller och Mats Lindqvist (båda mp) om tidsbegränsad tekniktävling kring frågan om eventuell nedgrävning av tunnelbanan vid Slussenområdet

Dnr 314-1349/2009

Få frågor har så stor betydelse för Stockholms framtida stadsbild som omdaning av området kring Slussen. Slussenområdet är en av Stockholm födelseplatser, här uppstod staden. Staden som är platsen för dialog och demokrati, en plats för mångfald och möten. Slussen är fortfarande en av de mest centrala platserna i vår vackra stad och är även idag en av stockholms viktigaste mötesplatser och knutpunkter för kollektivtrafik. Slussen hyser mycket viktiga infrastrukturella funktioner för staden och regionen.

De beslut vi nu fattar kring Slussen kan även utöver den stora stadsbildsmässiga effekten ha inverkan på huruvida vi i framtiden kan gräva ner Centralbron eller ej. Fortfarande är det inte klarlagt om det med nu fattade inriktningsbeslutet (enligt Foster och Bergs förslag) är möjligt att i framtiden gräva ner den vansinnigt störande trafikleden. Det vi vet är att en nedgrävd tunnelbana möjliggör en framtida nedgrävning av centralbrons trafikled.

Frågan huruvida tunnelbanan kan grävas ned i samband med Slussens omdaning är av avgörande betydelse för många stockholmare. Om detta över huvud taget är möjligt under detta sekel, så är det nu. Därför är det av yttersta vikt att denna fråga utreds ordentligt, då frågan annars kommer att fortleva under det närmaste seklet.

Vi föreslår dock att frågan inte tjänstemannautreds mera, men att en tekniktävling utlyses, där de effektivaste ingenjörskontoren i världen inbjuds att försöka lösa frågan huruvida en nedgrävning är rimlig och möjlig, samt att finna ut hur detta ska kunna göras med så minimal påverkan på kollektivtrafiken som möjligt, till så låga merkostnader som möjligt.

Denna tekniktävling ska få ta högst fem månader, vilket är möjligt för ett kreativt ingenjörskontor att klara, samt den maximala tid som finns att ge rörande Slussens planering innan denna planering börjar bli alltför detaljerad.

Finns det en realistisk möjlighet att utan stora omkostnader och stor påverkan på kollektivtrafiken genomföra en nedgrävning? Är det relevant och realistiskt?

Frågorna behöver tydliggöranden, svar och klargöranden som tas fram av oberoende expertis.

Bara så kan vi fatta välgrundade politiska beslut. Visar det sig att det finns rimliga förutsättningar i ett nedgrävningsförslag måste frågan givetvis lyftas igen.

Tekniktävlingen måste genomföras nu, skyndsamt, då det är viktigt att processen och ombyggnadsarbetet kring det nya Slussen inte får fördröjas. Vi har ett läge där planerna måste processas fram för att åtgärda situationen med lappning och lagning av ett sönderfallande Slussen. Därutöver den överhängande risken att vi vid extrema vädersituationer kan få mycket oönskade effekter av en bristande avbördningskapacitet vid Slussen. Tekniktävlingen skall därför genomföras parallellt med det fortsatta planarbetet.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi att kommunfullmäktige beslutar

att, parallellt med det fortsatta arbetet, genomföra en 5 månaders tekniktävling rörande möjligheten och rimligheten i att gräva ner tunnelbanan.

Stockholm den 15 juni 2009

Cecilia Obermüller

Mats Lindqvist